

Lastige verzamelsoorten

Sommige soorten zijn als vlinder nauwelijks te herkennen. Bijvoorbeeld de halmrupsvlinder of het weidehalmuiltje, de open-breedbandhuismoeder of de kleine breedbandhuismoeder, de drietand of de psi-uil of het donker- of het bont halmuiltje. Gelukkig hoeft je binnen het meetnet niet te gokken welke het is. We hebben een hele lijst aan verzamelsoorten opgenomen, waardoor je deze lastige soorten toch altijd op een correcte manier in kunt voeren.

Weet je nog steeds niet welke soort je gezien hebt en kom je er met fotoherkenning of een gids nog steeds niet uit? We hebben ook de optie 'macro-nachtvlinder onbekend' binnen het meetnet. Schroom niet om hem als zodanig in te voeren, dan gaat hij wel mee met de aantallen, en kunnen wij op een later moment meekijken om er alsnog een naam op te plakken.

Psi-uil.

Meer weten?

Kennis nodig?

- Volg de online cursus nachtvlinders:
www.vlinderstichting.nl/nachtvlinderkursus

- Sluit je aan bij een vlinder- of insectenwerkgroep, zie www.vlinderstichting.nl/wat-wij-doen/werkgroepen
- Kijk op www.vlinderstichting.nl/overzicht-vlinders

Uitgebreide handleiding

De uitgebreide handleiding voor het meetnet nachtvlinders kan je vinden via:
www.vlinderstichting.nl/handleiding-meetnet-nachtvlinders

Doorgeven?

Dat doe je via meetnet.vlinderstichting.nl!

Je kunt de tellingen tijdens het tellen ook doorgeven via de app:
www.vlinderstichting.nl/meetnet-app

Een meetpunt tellen voor nachtvlinders

Binnen het meetnet nachtvlinders worden macro-nachtvlinders (verplicht) en microvlinders (optioneel) op een gestandaardiseerde manier geteld. Verspreid over het hele land zijn vaste meetpunten uitgezet waar één keer in de twee weken met dezelfde val wordt geteld. Deze meetpunten liggen in allerlei verschillende habitattypen, van stedelijk gebied tot natuurgebieden, tot in het agrarisch gebied. Doordat er steeds op dezelfde locatie wordt geteld, wordt er een reeks opgebouwd en kunnen er trends worden berekend.

Het meetnet nachtvlinders is een samenwerkingsproject tussen De Vlinderstichting en het CBS. Dankzij dit meetnet kunnen de ontwikkelingen in de nachtvlinderstand gevolgd worden. Alle hulp en medewerking is welkom. Wilt u meedoen, dan kunt u zich aanmelden bij De Vlinderstichting via meetnet@vlinderstichting.nl of 0317-46 73 46.

© Team Meetnetten, februari 2025

Korte handleiding meetnet nachtvlinders

Wanneer kun je tellen?

Periode
Het gehele jaar. In de koude winterperiode als de temperatuur het toelaat.
Hoe vaak
Eéns in de twee weken, maar vaker is beter.
Tijd
Zorg dat de lamp vóór zonsondergang brandt. Leeg de val zo vroeg mogelijk na zonsopkomst.
Wind
Hoe minder wind hoe beter, maar ook met harde wind vliegen er nachtvlinders.
Temperatuur
Wanneer de temperatuur boven de 5 graden is 's nachts, vliegen er nachtvlinders. Ook in de winter.
Regen
Ook met regen vliegen er vlinders. Zorg er wel voor dat je val niet vol loopt met water. Wanneer je met een afdakje boven de val vangt, moet je deze ook gebruiken als het niet regent. Anders worden de tel-omstandigheden te veel beïnvloed. Is je materiaal nat geworden? Droog het meteen de volgende ochtend! Bij de LedEmmer is het slim om je powerbank in een plastic zakje te doen als er regen voorspeld is.

Het bepalen van je meetpunt

De plaats waar het meetpunt komt, bepaal je zelf. Als de locatie eenmaal gekozen is, ligt het meetpunt inclusief de lamp vast. Er kan veel verschil zijn tussen de soorten nachtvlinders die worden gevangen op een kleine locatie, en daarom dient de val altijd op dezelfde plek te worden neergezet binnen een denkbeeldig vierkant van 2x2 meter. Wil je het meetpunt verplaatsen buiten dat denkbeeldige vierkant, dan wordt het een nieuw meetpunt. Ook als je op dezelfde plek wilt vangen met een andere lamp dan wordt dit een ander meetpunt. Geef nieuwe meetpunten door aan meetnet@vlinderstichting.nl.

Toestemming & vergunning

Als je de val op een plek wilt neerzetten die niet in eigendom is van jezelf, vraag dan toestemming aan de eigenaar van het gebied. Als je in een natuurgebied gaat staan, is een vergunning nodig.

Het tellen

Plaats de val (of LedEmmer) vóór zonsondergang. Op deze manier wordt de gehele nacht meegenomen. Wanneer je de volgende ochtend de val leegt, benader hem dan voorzichtig. Heel vaak zitten er nachtvlinders aan de buitenzijde van de val. Deze kunnen schrikken en wegvliegen. Noteer van alle vlinders aan de buitenzijde van de val de aantallen per soort. Voer deze in onder ‘buiten val’. Neem voor ‘buiten val’ altijd hetzelfde stuk, dus alles wat niet de trechter door is of wat aan de buitenkant op de val zit

Wanneer je alles aan de buitenkant hebt geteld, maak de val of LedEmmer dan open. Zorg er bij de LedEmmer voor dat je geen exemplaren plet tussen de plexiglas plaatjes. Open de val en tel de aantallen per soort binnen de val. Deze noteer je onder ‘binnen val’. De meeste vlinders zullen in de eierdozen zijn gaan zitten om te rusten.

Soms zal er een exemplaar wegvliegen. Dit is geen probleem en hoort erbij. Steek er niet te veel tijd in om hem terug te vangen, want in die tijd ontsnappen er wellicht weer nieuwe vlinders.

Wanneer je alle nachtvlinders hebt genoteerd en ingevoerd, kan je alles weer in de bosjes loslaten door de eierdozen leeg te kloppen.

Belangrijk!

- Geen vlinders in de val? Voer de telling dan in zonder waarnemingen. Deze ‘nultellingen’ zijn ook erg belangrijk!
- Bij het meetnet nachtvlinders telt de dag dat de val is gezet als vangnacht, Gebruik dus die datum bij het invoeren van je telling.
- Voer je data in via meetnet.vlinderstichting.nl. Dit kan via de webversie, maar ook via de app. Voer je data niet enkel in via bijvoorbeeld waarneming.nl, want die data kunnen wij niet gebruiken voor het berekenen van de aantals-trends.
- Vakantieplannen? Geen probleem. Hoewel we het liefst een volledige reeks aan tellingen zien, kunnen we niemand verbieden om op vakantie te gaan. Een keer een telling overslaan is dus geen probleem.

